

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року,
протокол № 1.
Перша проректорка, головуюча на
засіданні вченої ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
(ініціали, прізвище)

27 серпня 2025 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ БІЗНЕС-ПРОЄКТУВАННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки**

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій, кандидат
економічних наук, доцент
26 серпня 2025 року

_____ Віталій КУДЕЛЬСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій
26 серпня 2025 року, протокол № 1 .

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

26 серпня 2025 року

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

26 серпня 2025 року

Обліковий обсяг 1,67 ум.др.арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 4
	1.2.	Лекції	– 5
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 6
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 13
	1.5.	Підсумковий контроль	– 17
2.	Схема нарахування балів		– 21
3.	Рекомендовані джерела		– 23
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		– 27

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-проектування	11	1	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
2.	Тема 2. Структура бізнес-проекту	13	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
3.	Тема 3. Галузь, підприємство та його продукція	11	1	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
4.	Тема 4. Маркетинговий план бізнес-проекту	13	1	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
5.	Тема 5. Виробничий план бізнес-проекту	12	1	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
6.	Тема 6. Організаційний план бізнес-проекту	13	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
7.	Тема 7. Фінансовий план бізнес-проекту	13	1	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
8.	Тема 8. Оцінка ризиків бізнес-проекту та їх страхування	12	1	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
9.	Тема 9. Оформлення і презентація бізнес-проекту	12	1	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
10.	Тема 10. Експертиза бізнес-проекту	11	1	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
*	Всього годин:	120	12	24	-	-	84	-	-	-	-	-	-

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість Годин
1.	<i>Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-проєкту</i>	1
1.1.	Бізнес-проєкт у ринковій системі господарювання.	
1.2.	Структура бізнес-проєкту.	
1.3.	Формування інформаційного поля бізнес-проєкту.	
2.	<i>Тема 2. Структура бізнес-проєкту</i>	2
2.1.	Цілі розробки бізнес-проєкту.	
2.2.	Логіка розробки бізнес-проєкту.	
2.3.	Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-проєкту.	
3.	<i>Тема 3. Галузь, підприємство та його продукція</i>	1
4.1.	Сучасна ситуація і тенденції розвитку галузі.	
4.2.	Підприємство, його сучасний стан та стратегія зростання.	
4.3.	Продукція (послуга) та напрями її удосконалення	
4.	<i>Тема 4. Маркетинговий план бізнес-проєкту</i>	1
4.1.	Логіка розроблення плану маркетингової діяльності.	
4.2.	Формування стратегії маркетингу.	
4.3.	Стратегія збуту та реалізації продукції підприємств.	
4.4.	Оцінка привабливості ринкових сегментів.	
5.	<i>Тема 5. Виробничий план бізнес-проєкту</i>	1
5.1.	Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану	
5.2.	Планування обсягів виробництва продукції (послуг).	
5.3.	Планування ресурсного забезпечення виробничої програми підприємств.	
5.4.	Виробнича програма підприємства.	
6.	<i>Тема 6. Організаційний план бізнес-проєкту</i>	2
6.1.	Основні цілі та завдання організаційного плану.	
6.2.	Структура організаційного плану.	
6.3.	Вибір організаційно-правової форми бізне.	
6.4.	Організаційна структура та кадрова політика підприємств.	
7.	<i>Тема 7. Фінансовий план бізнес-проєкту</i>	1
7.1.	План доходів і витрат.	
7.2.	План грошових надходжень і виплат.	
7.3.	Плановий баланс підприємства.	
7.4.	Система показників ефективності підприємницького проєкту.	
8.	<i>Тема 8. Оцінка ризиків і їх страхування в бізнес-проєкті</i>	1
8.1.	Сутність та види підприємницького ризику .	
8.2.	Основне завдання оцінки ризиків і їх страхування.	
8.3.	Методи оцінки стійкості проєкту.	
9.	<i>Тема 9. Оформлення і презентація бізнес-проєкту</i>	1
9.1.	Цілі та завдання презентації бізнес-проєкту.	
9.2.	Оформлення бізнес-проєкту.	
9.3.	Вимоги до презентації бізнес-проєкту	
10.	<i>Тема 10. Експертиза бізнес-проєкту</i>	1
10.1.	Методологічні основи експертизи бізнес-проєктів.	
10.2.	Критерії оцінки якості обґрунтування бізнес-проєкту та його розділі.	
10.3.	Вимоги до експертів бізнес-проєкту.	
Усього		12

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-проектування

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Сутність і завдання бізнес-проектування в діяльності підприємства
- 1.2. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві
- 1.3. Сутність, цілі, функції та види бізнес-проектування.
- 1.4. Стадії бізнес-проектування.
- 1.5. Основні цілі та складові елементи зовнішнього аналізу.
- 1.6. Місія та цілі підприємства.
- 1.7. Аналіз стратегічних альтернатив та обрання стратегії.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Ситуації для обговорення

1. Які причини викликають необхідність здійснення бізнес-проектування?
2. Які фактори здійснюють позитивний або негативний вплив на процес бізнес-проектування в сучасних умовах ?
3. Які методи і підходи бізнес-проектуванні Ви знаєте?
4. Які основні цілі здійснення бізнес-проектування?
5. Чи відрізняється процес бізнес-проектування на вітчизняних і закордонних підприємствах?
6. Який позитивний зарубіжний досвід бізнес-проектування можна застосувати у вітчизняній практиці?
7. Які проблеми виникають при здійсненні бізнес-проектування в сучасних умовах?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бізнес-проектування, діяльність підприємства, стадії бізнес-проектування, місія, цілі підприємства, альтернатива, аналіз, елементи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- підприємництво: сутність та роль у сучасному економічному розвитку;
- цілі підприємців;
- соціальна відповідальність підприємців;
- ключові питання бізнесу;
- генерування підприємницької ідеї;
- основні вимоги до ідеї бізнесу;
- загальна структура бізнес-плану;
- зміст розділів бізнес-проекту.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Структура бізнес-проекту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Формування структури бізнес-проекту.
- 3.2. Процеси, що впливають на зміст і структуру бізнес-проекту.
- 3.3. Структура бізнес-проекту, орієнтована на залучення інвестицій у виробничу діяльність.
- 3.4. Загальні вимоги до стилю написання бізнес-проекту.
- 3.5. Форма титульного аркуша та правила оформлення змісту.
- 3.6. Функціональне призначення та правила оформлення резюме.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Для експедитора передбачено оклад в розмірі мінімальної заробітної плати (з 1 січня 2020р) на місяць і 5% комісійного збору; для торговельного представника 10000 грн і 3%. Обидва працюють в одному географічному регіоні, очікуваний щомісячний обсяг становить 80 тис.грн. Визначити, хто з них кращий для фірми з точки зору економії витрат.

Завдання 2. Ситуації для обговорення:

1. З яких джерел інформації можна дізнатися про перспективні бізнес ідеї?
2. З чого необхідно починати процес бізнес-планування на підприємстві?
3. За якими ознаками відбувається класифікація планів підприємства?
4. Як подолати труднощі, що виникають при здійсненні бізнес-планування?
5. Яким чином можна провести аналіз бізнес-планування на підприємстві?
6. Хто здійснює контроль за досягненням запланованих показників діяльності підприємства?
7. Як можна підвищити ефективність бізнес-планування на підприємстві?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бізнес-план, структура бізнес-плану, вимоги, стиль, резюме, правила, підприємство, продукція, послуга, галузеві параметри, ринок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз структури бізнес-плану;
- визначення чинників, що визначають зміст бізнес-плану та його обсяги;
- опис загальних вимог до змісту бізнес-проєкту;
- характеристика процесу формування бізнес-проєкту;
- прогнозування обсягів продажу продукції;
- внутрішня логіка розробки бізнес-проєкту;
- вибір розміщення фірми;
- обґрунтування вибору організаційних параметрів фірми.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Галузь, підприємство та його продукція

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Загальна характеристика підприємства та його продукції (послуг).
- 3.2. Опис базових галузевих параметрів.
- 3.3. Дослідження ринку.
- 3.4. Конкуренція: суть та значення.
- 3.5. Прогнозування обсягів продаж.
- 3.6. Загальна характеристика ринку продукту.
- 3.7. Вибір цільового ринку продукції фірми.
- 3.8. Обґрунтування вибору місцезнаходження фірми.
- 3.9. Оцінка впливу зовнішніх чинників на продукцію

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Використовуючи основи закону єдності аналізу й синтезу і спосіб абсолютних різниць, визначити вплив факторів на обсяг товарної продукції, виявити недоліки, що вплинули на скорочення обсягів виробництва, та запропонувати заходи щодо їх усунення в майбутньому.

Показник	план	Факт
Товарна продукція замісяць, тис. грн	40280	40905
Середньооблікова чисельність робітників, чол.:	220	228
Відпрацьовано всіма робітниками		

тис. людино – днів	57,2	58,824
тис. людино – годин	457,6	458,83

Рекомендації до виконання завдань В даному випадку алгоритм розрахунку впливу факторів на обсяг товарної продукції буде мати наступний вигляд:

$$B = \text{ЧР} * \text{Д} * \text{К} * \text{ЧВ},$$

де В – обсяг товарної продукції, грн.;

ЧР – середньооблікова чисельність робітників, чол.;

Д – кількість робочих днів заданий період;

К – середня тривалість робочого дня, год.;

ЧВ – середній виробіток за 1 годину праці.

Визначимо зміну величини результативного показника:

$$\text{Впл} = \text{ЧРпл} * \text{Дпл} * \text{Кпл} * \text{ЧВпл}$$

$$\Delta \text{Вч} = (\text{ЧРф} - \text{ЧРпл}) * \text{Дпл} * \text{Кпл} * \text{ЧВпл}$$

$$\Delta \text{Вд} = \text{ЧРф} * (\text{Дф} - \text{Дпл}) * \text{Кпл} * \text{ЧВпл}$$

$$\Delta \text{Вт} = \text{ЧРф} * \text{Дф} * (\text{Кф} - \text{Кпл}) * \text{ЧВпл}$$

$$\Delta \text{Вчв} = \text{ЧРф} * \text{Дф} * \text{Кф} * (\text{ЧВф} - \text{ЧВпл})$$

$$\text{Вф} = \text{ЧРф} * \text{Дф} * \text{Кф} * \text{ЧВф}$$

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: ринок, продукт, товар, продукція, підприємство, місцезнаходження, обсяг.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії;
- пояснення типових стратегій за класифікацією М.Портера;
- характеристика основних принципів вибору стратегії;
- характеристика вимог до правильно оформлюваних цілей діяльності фірми;

Семінарське заняття 4-5

Тема 4. Маркетинговий план бізнес-проекту

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Завдання маркетингового плану.
- 4.2. Цілі та логіка розробки маркетингового плану.
- 4.3. Етапи процесу формування цілей маркетингової діяльності фірми.
- 4.4. Стратегія маркетингу.
- 4.5. Етапи опрацювання стратегії маркетингу.
- 4.6. Засоби реалізації стратегії маркетингу.
- 4.7. Прогнозування обсягів продажу продукції фірми.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Підприємство реалізує товар, попит на який має високу цінову еластичність. Обсяг продажу становить 30000 одиниць зарік. Прямі витрати на одиницю складають 9,9 грн, постійні витрати на одиницю 5,5 грн при ціні продажу 22,2 грн. Підприємство поставило собі за мету збільшити обсяг продажу на 5000 одиниць і виділило для цього рекламний бюджет у розмірі 20 тис. грн на рік. Яким повинно бути мінімальне збільшення ціни, при якому прибуток залишиться без змін.

Завдання 2. Ситуації для обговорення:

1. Як оцінити попит на продукцію?
2. Як встановити ціну на продукцію підприємства?
3. Яким чином при визначенні ціни врахувати інфляцію?
4. Яким чином можна спрогнозувати обсяг продукції підприємства?
5. Які канали збуту продукції Ви знаєте?
6. Як знизити витрати на рекламу продукції підприємства?
7. Де найкраще і в якому вигляді можна розмістити рекламу продукції підприємства?
8. В яких випадках рекламна кампанія підприємства не є ефективною?
9. Яким чином підприємства просувають свою продукцію на ринок?
10. Як оцінити комунікативну ефективність реклами?
11. Як оцінити торгову ефективність реклами?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: конкуренція, ринок, продукт, фірма, чинник, місцезнаходження, маркетинг, стратегія маркетингу, обсяг.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз процесу прогнозування обсягів продаж;
- обґрунтування фінансових потреб на реалізацію плану маркетингу;
- ідентифікація засобів реалізації стратегії маркетингу;
- характеристика етапів стратегії маркетингу.

Семінарське заняття 6

Тема 5. Виробничий план бізнес-проєкту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Завдання та логіка розробки виробничого плану.
- 7.2. Зміст виробничого плану.
- 7.3. Основні виробничі операції.
- 7.4. Машина та устаткування.
- 7.5. Сировина, матеріали, комплектуючі вироби.
- 7.6. Виробничі й невиробничі приміщення.
- 7.7. Додаткові відомості, що можуть бути наведені у виробничому плані

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Припустимо, що у підприємця є два варіанти реалізації підприємницької ідеї. Перший варіант є більш наукомістким та витратним. Він потребує 40 тисяч гривень загальновиробничих, а прямі витрати на виробництво одиниці продукції при цьому складуть 2,5 грн.

Другий варіант є більш простим. Він потребує всього 20 тисяч грн. загальновиробничих витрат, а прямі витрати на виробництво одиниці продукції при цьому складуть 4,5 грн.

Підприємець планує реалізувати 10 тисяч одиниць продукції за ціною 10 грн. за штуку (без врахування податку на додану вартість). Потрібно вибрати кращий варіант реалізації підприємницької ідеї.

Завдання 2. Ситуації для обговорення:

1. Які приміщення необхідні для запланованого виду бізнесу?
2. Від чого залежить розмір орендної плати за приміщення?
3. Яке обладнання необхідно для реалізації бізнес-проєкту?
4. Які існують джерела фінансування купівлі обладнання?
5. Як здійснюється контроль за виробництвом?
6. Як здійснюється контроль за витратами?

7. Як знайти постачальників якісної сировини для виробництва?

8. Які здійснюється контроль якості продукції?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: логіка, організаційний план, власник, персонал, команда менеджерів, кадрова політика, машини, устаткування, сировина, матеріали, виробничі приміщення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- характеристика змісту виробничого плану;
- характеристика основних завдань та складових блоків виробничого плану;
- схеми виробничих потоків;
- характеристика виробничої бази підприємства;
- опис виробничих потоків;

Семінарське заняття 7

Тема 6. Організаційний план бізнес-проєкту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Цілі та логіка розробки організаційного плану.
- 6.2. Структура організаційного плану.
- 6.3. Характеристика основних розділів організаційного плану.
- 6.4. Обґрунтування вибору організаційної форми бізнесу.
- 6.5. Визначення потреб фірми в персоналі.
- 6.6. Власники фірми й команда менеджерів.
- 6.7. Організаційна схема управління фірмою.
- 6.9. Кадрова політика фірми.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Ситуації для обговорення:

1. Як визначити потребу підприємства в матеріально-технічних ресурсах?
2. Які фактори зовнішнього середовища здійснюють вплив на виробничий процес?
3. Які фактори внутрішнього середовища впливають на процес виробництва? 13. Як визначити склад спеціалістів для реалізації бізнес-плану?
4. На яких умовах підприємство може залучити спеціалістів для реалізації бізнес-плану?
5. Як виявити слабкі і сильні сторони персоналу, що задіяний в процесі реалізації бізнес-плану?
6. Як оцінити результати роботи персоналу?
7. Які методи стимулювання працівників Ви знаєте?
8. За рахунок яких коштів підприємство здійснює підготовку і перепідготовку персоналу?
9. Чи можливі зміни в організаційній структурі підприємства в процесі реалізації бізнес-плану?
10. Як визначити потребу підприємства в управлінському персоналі?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: логіка, організаційний план, власник, персонал, команда менеджерів, кадрова політика, машини, устаткування, сировина, матеріали, виробничі приміщення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз цілей та структури організаційного плану;
- матриця управлінських рішень;
- механізм мотивації та оплати праці.

Семінарське заняття 8-9

Тема 7. Фінансовий план бізнес-проєкту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Завдання розробки та значення фінансового плану.
- 7.2. Особливості розробки фінансового плану.
- 7.3. Структура фінансового плану.
- 7.4. Завдання розробки та процедура складання: плану доходів і витрат, плану грошових надходжень та виплат, планового балансу.
- 7.5. Очікувані фінансові коефіцієнти.
- 7.6. Аналіз чутливості.
- 7.7. Фінансові потреби фірми й умови повернення коштів потенційним кредиторам та інвесторам.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття

Завдання 1. Припустимо, що в результаті розрахунків, виконаних в бізнес-плані, були отримані такі результати:

- прогнозований обсяг продажу виробів N за рік – 1 млн. шт.;
- ціна реалізації одного виробу Ц (без врахування ПДВ) – 100 грн;
- прямі витрати на виробництво одного виробу ПР1 – 50 грн;
- загальновиробничі витрати на один виріб ЗВ1 – 30 грн;
- ставка податку на прибуток $\lambda = 25\%$.

Для реалізації бізнес-плану був взятий кредит K на суму 20 млн. грн під номінальну річну кредитну ставку 20%. Потрібно визначити чутливість розробленого бізнесового проекту.

Завдання 2. Ситуації для обговорення:

1. З чого починається складання фінансового плану підприємства?
2. За рахунок яких коштів може відбуватися реалізація бізнес-проекту?
3. З якою метою складається фінансовий план підприємства?
4. Які фактори здійснюють вплив на показники фінансового плану?
5. Які показники лягають в основу при розробці фінансового плану?
6. Які основні проблеми виникають під час складання фінансового плану?
7. Які підрозділи підприємства приймають безпосередню участь у складанні фінансового плану?
8. Яким чином відбувається контроль за показниками виконання фінансового плану?
9. В чому полягає різниця між фінансовим плануванням і прогнозуванням?
10. Як визначити точку беззбитковості?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: фінансовий план, структура, доходи, витрати, баланс, грошові надходження, фінансові коефіцієнти, фінансові потреби, аналіз чутливості.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз очікуваних фінансових коефіцієнтів;
- опис аналізу фінансової чутливості;
- ідентифікація фінансових потреб;
- методики розрахунків фінансових коефіцієнтів;
- характеристика цілей розрахунків стандартних фінансових коефіцієнтів.

Семінарське заняття 10

Тема 8. Оцінка ризиків у бізнес-проекті та їх страхування.

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Сутність ризику.
- 11.2. Типи можливих ризиків.
- 11.3. Цілі розробки та структура розділу «Оцінка ризиків».

- 11.4. Концепція управління ризиками.
- 11.5. Способи реагування на небезпеки та загрози для бізнесу фірми.
- 11.6. Заходи з мінімізації або нейтралізації негативних наслідків можливих ризиків.
- 11.7. Страхування ризиків.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Використовуючи методи: ланцюгових підстановок, різниці показників та різниці відносних величин визначити факторний вплив на випуск продукції трудових показників:

Показник	план	Факт
Товарна продукція тис. грн.	2800	3203
Середньо облікова чисельність, чол.	5000	5200
Кількість робочих днів	25	23
Тривалість робочого дня, год.	6,0	5,5
Середньо годинний виробіток, грн.	3,733	4,869

Завдання 2. Ситуації для обговорення:

1. Які види ризиків найбільш виникають в діяльності підприємства в сучасних умовах?
2. Яким чином підприємство може знизити негативні наслідки ризиків?
3. Як оцінити матеріальні втрати від настання ризиків?
4. Як оцінити трудові втрати від настання ризиків?
5. Як оцінити фінансові втрати від настання ризиків?
6. Як оцінити втрати часу від настання ризиків?
7. Що розуміють під ринковим ризиком?
8. Як підприємство може подолати наслідки впливу зовнішніх ризиків?
9. В яких випадках виникає ризик конкуруючих технологій і як з ним боротися?
10. Що розуміють під технічним ризиком?
11. Які основні проблеми виникають при страхуванні ризиків?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бізнес-план, презентація, засоби підвищення ефективності, ефективність, чинники, кредитори, інвестори, співробітництво, фінансування, ризик, управління ризиком, страхування ризиків, загрози, небезпеки, концепція, тип, ціль.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- складові концепції управління ризиками;
- способи реагування на загрози бізнесу;
- ідентифікація типів можливих ризиків;
- аналіз цілей розробки розділу «Оцінка ризиків»;
- заходи з мінімізації або нейтралізації негативних наслідків;
- способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану.

Семінарське заняття 11

Тема 9. Оформлення і презентація бізнес-проекту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Цілі та завдання презентації бізнес-проекту.
- 9.2. Чинники, що приваблюють потенційних кредиторів та інвесторів до фінансування та співробітництва.
- 9.3. Зміст та організація проведення презентації бізнес-проекту.
- 9.4. Засоби підвищення ефективності презентації.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Ситуації для обговорення:

1. Для кого призначений продукт?
2. Які основні деталі продукту? (розміри, матеріали, особливості та функції виробу.)
3. Де хтось би використовував цей продукт? (у приміщенні або на вулиці, для Вашої машини або для Вашого будинку, офісу, школи тощо)
4. Коли хтось повинен використовувати продукт? Чи призначений він для використання протягом певного часу доби, сезонно чи для конкретного випадку?
5. Чому цей продукт корисний чи кращий за своїх конкурентів? Це може бути що завгодно, від якості до цінності до функцій.
6. Як працює продукт?
7. Фотографії продукту.
8. Як і чому Ви прийшли з цією ідеєю продукту (особиста історія/досвід)

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: презентація, засоби підвищення ефективності, ефективність, чинники, кредитори, інвестори, співробітництво, фінансування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- унікальність ідеї;
- зацікавленість інвесторів;
- ППЧ презентація: інструкція та рекомендації;
- інтереси та очікування;
- структура презентації;
- дизайн слайдів.

Семінарське заняття 12

Тема 10. Експертиза бізнес-проекту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 10.1. Експертиза планових документів.
- 10.2. Експертиза виробничої площадки.
- 10.3. Експертиза бізнес-проекту.
- 10.4. Експертний висновок.
- 10.5. Особливості бізнес-планування реорганізації підприємства.
- 10.6. Бізнес-план диверсифікації підприємства.
- 10.7. Програми підвищення якості продукції та ефективності підприємницької діяльності.
- 10.8. Реструктуризація підприємства як основа подальшого економічного зростання, організаційні типи підприємств.
- 10.9. Бізнес-діагностика підприємства як складова бізнес-планування санації підприємства

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Завдання 1. Ситуації для обговорення:

1. Яким чином можна підвищити ефективність бізнес-плану?
2. Як оцінити ефективність бізнес-плану для працівників підприємства?
3. Як оцінити ефективність бізнес-плану для споживачів?
4. Які проблеми виникають при здійсненні оцінки ефективності бізнес-плану?
5. Як оцінити ефективність бізнес-плану інвестиційного проекту?
6. В яких випадках реалізація бізнес-плану може бути неефективною?
7. Як підвищити показники прибутковості підприємства?

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бізнес-діагностика, санація, економічне зростання, типи підприємств, підприємницька діяльність, експертиза, планові документи, виробнича площадка, бізнес-проект.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- способи реорганізації підприємств;
- фактори впливу на способи вибору способів бізнес-плану;
- способи вибору виробничої площадки;
- умови проведення експертизи;
- умови проведення бізнес-діагностики.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни. Виконання самостійної роботи дозволяє розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички проведення розрахунків.

Мета самостійної роботи полягає в засвоєнні у повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації. Завданням самостійного вивчення курсу є засвоєння студентами теоретичного матеріалу з курсу бізнес-планування.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 52% (55 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (105 годин).

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

Самостійна робота студента передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до практичних, семінарських занять;
- підготовку до виступу на семінарських заняттях;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- вирішення розрахункових завдань за вивченою темою;
- написання рефератів за заданою проблематикою;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- аналітичний розгляд наукової публікації; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового іспиту.

Студенти виконують письмову роботу (реферативне повідомлення) самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та захист.

Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-проектування

Питання для самостійної роботи

1. Методи бізнес-проектування.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити методи планування, які реалізуються як у бізнес-проектуванні так і в системі внутрішньо фірмового планування в цілому. Описати методи бізнес-проекткування які проводяться у межах бізнес-плану, базуються на відповідних методах і методології планування фінансово-економічних показників.

Тема 2. Структура бізнес-проекту

Питання для самостійної роботи

1. Характеристика розділів бізнес-проекту.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення охарактеризувати розділи бізнес-проекту. Описати особливості побудови блоків бізнес-проекту та можливості розширення бізнесу в майбутньому

Тема 3. Галузь, підприємство та його продукція

Питання для самостійної роботи

1. Види продукції та їх характеристика.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити види продукції за галузями національної економіки. Описати найбільш перспективні види продукції та вплив на формування внутрішнього ринку.

Тема 4. Маркетинговий план бізнес-проекту

Питання для самостійної роботи

1. Сезонні коливання попиту при плануванні річного обсягу збуту продукції.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити чинники розвитку сезонних коливань попиту при плануванні річного обсягу збуту продукції. Описати перспективи розвитку ринку при сезонних коливаннях продукції.

Тема 5. Виробничий план бізнес-проекту

Питання для самостійної роботи

1. Товарно-матеріальне забезпечення виробничого процесу.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити проблеми товарно-матеріального забезпечення та їх вплив на діяльність підприємства. Описати особливості товарно-матеріальних цінностей.

Тема 6. Організаційний план бізнес-проекту

Питання для самостійної роботи

1. Показники інтелектуального розвитку співробітників?

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити показники інтелектуального розвитку співробітників. Описати вплив інтелекту працівника на продуктивність його роботи.

Тема 7. Фінансовий план бізнес-проекту

Питання для самостійної роботи

1. Структура фінансового плану.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити структуру фінансового плану. Визначити послідовність побудови фінансового плану. Описати елементи фінансового плану.

Тема 8. Оцінка ризиків у бізнес-проєкті та їх страхування

Питання для самостійної роботи

1. Причини ризиків та способи їх уникнення.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити причини ризиків та способи їх уникнення. Описати найбільш вагомні ризики та їх особливості.

Тема 9. Оформлення і презентація бізнес-проєкту

Питання для самостійної роботи

1. Вимоги до оформлення бізнес-плану.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити вимоги до оформлення бізнес-плану. Описати найбільш вагомні помилки та причини їх виникнення.

Тема 10. Експертиза бізнес-проєкту

Питання для самостійної роботи

1. Вимоги до експертів бізнес-плану.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити перелік вимог до експертів бізнес-плану.

1.4.1. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання

Тема бізнес-плану обирається слухачем згідно бази виробничої практики та закріплюється за ним науково-педагогічним працівником на початку семестру. Наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження певної проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат власного пошуку та обґрунтовані висновки. Підготовка бізнес-проєкту у такій формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою наукової роботи;
- складання бізнес-проєкту (характеристика галузі та підприємства. Опис продукту чи послуги; опис ринку. конкуренція. план маркетингу; виробничий план; організаційний план; планування витрат; фінансовий план; стратегія фінансування; оцінка ризиків і їх страхування; довгостроковий розвиток та оцінка ефективності бізнес - ідеї. резюме; презентація бізнес-плану.);
- виклад основних ідей та пропозицій авторів;
- презентація та захист бізнес-плану відбувається під час проведення консультацій з навчальної дисципліни (виступ до 8 хвилин).

Форма контролю – перевірка правильності виконання бізнес-проєкту із врахуванням самостійності, творчості, правильності розрахунків і вмінням захистити результати дослідження. Захист (до 8 хвилин) за темою наукової роботи відбувається під час проведення консультацій з навчальної дисципліни «Основи бізнес-проєктування».

Доопрацьована дослідна робота, що виконана за обраною темою, може бути заслухана на студентському науково-дослідному гуртку та подана на конкурс студентських наукових робіт з дотриманням установлених вимог. Результати наукової роботи можуть публікуватись у вітчизняному чи закордонному науковому виданні у формі статті, доповідатись на міжнародній, закордонній, всеукраїнській чи університетській конференціях з публікацією або без публікації тез, за що слухачі магістратури одержують додаткові бали.

Складання бізнес-проєкту підприємства за наступною типовою структурою:

1. Титульна сторінка - містить назву компанії, її юридичну і фактичну адреси, телефони, емейл і адресу сайту (якщо є), найменування і повні реквізити власників

компанії, найменування і дуже стисло (однією пропозицією) - сутність проекту, інформацію про виконавців проекту і дату його складання.

2. Резюме проекту - є основними положеннями, сутністю, «вичавлюваннями» з проекту, його основними висновками. Мета резюме - зацікавити інвестора і змусити його докладніше ознайомитися із змістом бізнес-плану. Обсяг резюме зазвичай - 2-3 сторінки тексту, який повинен бути складений простими словами без використання термінології й нескладними реченнями. Воно повинне довести інвесторові вигідність і перспективність вкладень в інвестиційний проект, що представляється.

3. Опис компанії - містить інформацію про компанію, яка пропонує інвестиційний проект, її повні реквізити, інформацію про засновників та їхні реквізити, цілі компанії, відомості про керівництво, історію компанії, досягнення, організаційну структуру, основні продукти і місце компанії на ринку.

4. Опис продукту або послуги - включає інформацію про продукт або послугу, його основні характеристики, основних споживачів, споживчі властивості товару, відмінності від існуючих аналогів, інформацію про патенти і ліцензії.

5. Маркетинговий аналіз - містить інформацію про товари, що є на ринку, продукцію конкурентів, порівняння характеристик і споживчих якостей товарів конкурентів і пропонованого продукту, інформацію про найменування конкурентів та їхні реквізити, ціни конкурентів та їхню стратегію просування товарів.

6. Стратегія просування товару - основним є визначення ринкової ніші, тобто того, який саме і для яких категорій споживачів призначений товар, кількісний і якісний аналіз споживачів, де вони розташовані, якими саме методами і каналами збуту пропонується реалізовувати товар або послугу. Наводиться інформація про стратегію рекламування продукту або послуги, витрати на маркетинг, ціноутворення, політику в роботі з покупцями. Цей розділ бізнес-проекту часто є його найслабкішим місцем.

7. Виробництво - у разі якщо це виробниче підприємство, цей розділ містить інформацію про вибрану технологію виробництва, мотивації її вибору, опис основних технологічних процесів підприємства, схему його роботи, розстановку устаткування. Якщо передбачається реконструкція або будівництво, то наводиться опис технічних рішень і розрахунки витрат на реконструкцію або будівництво. У розділі наводяться розрахунки потреби у матеріалах і сировині на виробництво продукції, витрати на їх закупівлю, аналіз постачальників, витрати на обслуговування і плановий ремонт устаткування. У разі якщо специфіка виробництва того вимагає, наводиться інформація про необхідність придбання ліцензій та інших дозволів, вимоги з техніки безпеки праці.

8. План персоналу - в цьому розділі подаються інформація про потребу у персоналі, його кількості і кваліфікації, аналіз ринку праці по кожній позиції працівників, розрахунки витрат на оплату праці персоналу, його соціальне забезпечення, методи стимулювання і навчання.

9. Організаційна структура і управління - містить схему організаційної структури управління підприємством, інформацію про кількісний і якісний склад підрозділів підприємства, вимоги до його кваліфікації, розрахунок витрат на оплату праці, соціальне забезпечення і стимулювання праці персоналу, що управляє.

10. Фінансовий план - найцікавіша частина бізнес-плану з практичного погляду. Він показує, яких фінансових ресурсів буде потрібно для реалізації інвестиційного проекту і в які періоди часу, а також віддачу від проекту при заданих початкових даних і правильності висновків маркетингового дослідження. Фінансовий план є ключовим розділом бізнес-плану.

11. Аналіз ризиків проекту. В цьому розділі дається опис можливих ризиків проекту та їх характеристика, а також стратегія з їх мінімізації. У бізнес-проекті необхідно виділити й розглянути лише найбільш імовірні для цього бізнесу ризики.

12. Додатки до бізнес-проекту - це документи, на базі яких було складено бізнес-план: дані маркетингових досліджень, специфікації і докладні описи продуктів, розгорнені характеристики конкурентів та їхніх продуктів, копії рекламних матеріалів, прайс-листів,

каталогів, листи від покупців і замовників, контракти, резюме керівників проекту і підрозділів підприємства, інші документи, висновки експертів.

1.5. Підсумковий контроль Питання для підсумкового контролю

1. Сутність поняття «бізнес-проекування».
2. Основні функції бізнес-проекування.
3. Класифікація бізнес-проектів.
4. Цілі розробки бізнес-проекування.
5. Формування інформаційного поля.
6. Загальна методологія розробки бізнес-проекування.
7. Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії розробки бізнес-проекування.
8. Основні цілі та складові зовнішнього аналізу.
9. Основні завдання та сутність внутрішнього аналізу.
10. Визначення місії фірми.
11. Формування цілей діяльності фірми.
12. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.
13. Фактори, що впливають на зміст і структури бізнес-проекування.
14. Етапи формування структури бізнес-проекування.
15. Складові бізнес-проекування.
16. Логіка розробки бізнес-проекування.
17. Вимоги до стилю написання і оформлення бізнес-проекування.
18. Функціональне призначення резюме.
19. Цілі, логіка розробки та структура розділу «Галузь, фірма та її продукція».
20. Аналіз стану справ у галузі.
21. Основні складові концепції «поведінки» фірми в галузі.
22. Загальна характеристика фірми.
23. Цілі, логіка розробки та структура розділу «Дослідження ринку».
24. Вибір цільового ринку.
25. Оцінка впливу зовнішніх чинників на бізнес.
26. Завдання та логіка розробки маркетинг-плану.
27. Етапи процесу формування цілей маркетингової діяльності фірми.
28. Етапи опрацювання стратегії маркетингу.
29. Засоби реалізації стратегії маркетингу.
30. Стратегія збуту та реалізації продукції фірми.
31. Політика ціноутворення.
32. Опрацювання рекламної кампанії та формування політики підтримки продукту фірми.
33. Прогнозування обсягів продажу продукції фірми.
34. Завдання та логіка розробки виробничого плану.
35. Структура виробничого плану.
36. Цілі та структура організаційного плану.
37. Обґрунтування вибору організаційної форми бізнесу.
38. Визначення потреб фірми в персоналі.
39. Власники фірми, команда менеджерів і зовнішні консультанти.
40. Організаційна схема управління фірмою.
41. Кадрова політика і стратегія фірми.
42. Цілі та структура розділу «Оцінка ризиків».
43. Сутність підприємницького ризику.
44. Основні види ризиків у сучасному бізнесу.
45. Концепція управління ризиками.
46. Способи реагування на загрози бізнесу.
47. Заходи з мінімізації або нейтралізації негативних наслідків можливих ризиків.

48. Значення розробки фінансового плану.
49. Особливості розробки фінансового плану.
50. Структура фінансового плану.
51. План доходів і витрат.
52. План грошових надходжень і виплат.
53. Вимоги до складання планового балансу.
54. Очікувані фінансові коефіцієнти.
55. Аналіз чутливості.
56. Фінансові потреби фірми та умови повернення коштів кредиторам та інвесторам.
57. Сутність презентації бізнес-проєкту.
58. Чинники, що приваблюють потенційних партнерів та інвесторів до фінансування та співробітництва.
59. Організація проведення презентації бізнес-проєктування.
60. Засоби підвищення ефективності презентації бізнес

Структура екзаменаційного білета

1. Теоретичне питання. Сутність і завдання бізнес-проєктування в діяльності підприємства.
2. Тести.

1. Інформаційне поле бізнес-проєктування – це:
  - А) сукупність відомостей, що їх наведено в бізнес-проєкті;
  - Б) інформаційне забезпечення системи управління майбутнім бізнесом;
  - В) сукупність даних, які забезпечують інформаційні потреби в процесі складання бізнес-плану;
  - Г) інформація про фактори зовнішнього середовища.
2. Яка з указаних статей витрат НЕ відноситься до складу статей калькулювання собівартості продукції допоміжних виробництв:
  - А) сировина і матеріали.
  - Б) витрати на оплату праці;
  - В) засоби захисту рослин;
  - Г) паливо і мастильні матеріали.
3. Під грошовим потоком розуміють:
  - А) різницю між доходами і витратами підприємства протягом визначеного періоду часу;
  - Б) різницю між кількістю отриманих і витрачених грошей, фактичні чисті готівкові кошти, які надходять на підприємство протягом визначеного періоду;
  - В) рух фінансових активів підприємства;
  - Г) усі виплати, надходження підприємства, які здійснюються ним з дебіторами, кредиторами протягом визначеного періоду.
4. Маржинальний дохід -це:
  - А) різниця між виручкою та постійними витратами;
  - Б) різниця між чистим доходом і собівартістю реалізованої продукції;
  - В) дохід, одержаний від різниці курсів валюти;
  - Г) різниця між виручкою та змінними витратами.
5. Фінансові коефіцієнти в бізнес-проєкті розраховують для:
  - А) визначення міри ризику інвестування коштів;
  - Б) визначення потреб фірми у фінансових ресурсах;
  - В) розрахунків точки беззбитковості;
  - Г) оцінки фінансової ефективності вкладання коштів у даний проєкт.

3. Задача. Визначити економічну доцільність зберігання плодів у холодильнику за даними Таблиця 1. Показники використання холодильника при зберіганні плодів.

№ п/п	Показники	Значення показника
1.	Місткість холодильника, т.	3000
2.	Вартість холодильника, тис. грн.	26000

3.	Закладено плодів на зберігання, т	3000
4.	Собівартість 1 т плодів до зберігання, грн.	8600
5.	Витрати по зберіганню, тис. грн..	4500
6.	Ціна реалізації 1 т плодів до зберігання, грн:	15000
7.	Ціна реалізації 1 т плодів після зберігання, грн.	20000
8.	Реалізовано продукції після зберігання (втрати складають 5%), т.	2850

Користуючись даними табл. 1 визначити:

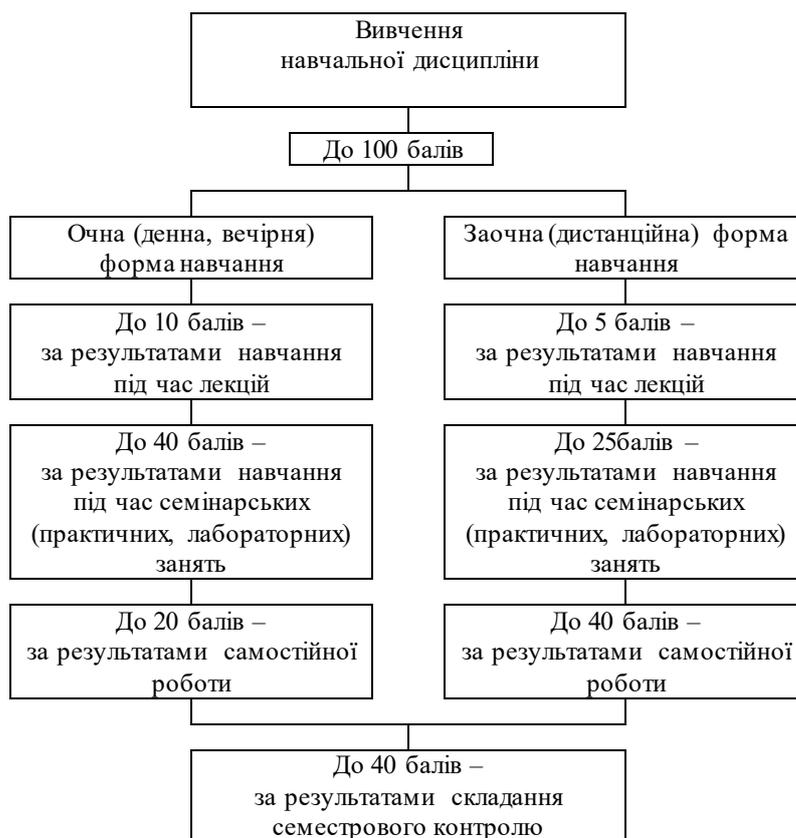
- 1) прибуток від реалізації яблук до і після зберігання їх у холодильнику, тис.грн;
- 2) величину збільшення прибутку за рахунок зберігання, тис. грн;
- 3) строк окупності витрат на холодильник, років.

Окремі етапи рішення задачі оцінюються таким чином:

1. Правильний розрахунок прибутку від реалізації яблук до і після зберігання їх у холодильнику-5.
2. Правильний розрахунок величини збільшення прибутку за рахунок зберігання-5.
3. Правильний розрахунок строку окупності витрат на холодильник-5.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освінього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 6 лекційних занять за денною формою навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

Таблиця 2.1

Розподіл балів здобутих студентом під час лекцій

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом						
			1	2	3	4	5	6
1.	Денна	6	1.25	2.50	3.75	5.00	6.25	7.50

2.3. З навчальної дисципліни «Основи бізнес-проектування» для студентів за спеціальністю 035 «Філологія» денної форми навчання передбачено проведення 12 семінарських занять. За результатами семінарського заняття кожному слухачу до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

2.4. Обсяг балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Основи бізнес-проекткування» для студентів розподіляється пропорційно за виконання 10 письмових робіт (1 письмова робота по кожній темі). Залежно від їх обсягу та складності, студент може одержати не більше 10 балів.

Індивідуальне завдання виконане за пропонованою темою наукової роботи оцінюються окремо та складає не більше 10 балів. Загалом за виконання самостійної роботи студент денної форми навчання може одержати максимально 20 балів. Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Розподіл балів для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи бізнес-проекткування»

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер теми / кількість балів										Разом балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Максимальна кількість балів за одну письмову роботу з відповідної теми	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10,0
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання, виконане у вигляді дослідної роботи (складання бізнес-плану)	10,0										10,0
3.	Усього балів	20,0										20,0

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Основи бізнес-проекткування», студент денної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання та задачі і тестові завдання екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни «Основи бізнес-проекткування»

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета			Разом балів
		1	2	3	
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на питання залікового білета	10,0	-	-	10,0
2.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	10,0	-	10,0
3.	Максимальна кількість балів за розв'язання задачі екзаменаційного білета	-	-	20,0	20,0
4.	Усього балів	5,0	10,0	10,0	40,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посіб. Чернівці. Технодрук. 2019. 264 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/pidpryiemnytstvo-ta-torhivlia/377-zs-varnalii-ta-in-biznes-planuvannia-pidpryiemnytskoi-diialnosti>.

2. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. К. ЦУЛ 2019. 384 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%A0%D0%9E%D0%91%D0%9A%D0%98.pdf>.

3. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування. Навчальний посібник. Миколаїв 2023. ЧНУ ім. Петра Могили. 2023. 264с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9B.%20%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

4. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування. Навч.-метод. посіб. Херсон. «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД» 2017. 224 с. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/items/0454dc84-4ac0-4c79-93a2-8c25a0b5af79>.

5. Македон В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. ЦНЛ. 2018. 236 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>.

6. Козловський В. О. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. Вінниця. вид-во ВНТУ. 2016. 190 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8314/%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>.

7. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К. Знання. 2016. 423 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/726/view/729>.

8. Чирва О. Г., Чирва Г. М. Етика бізнесу. Навч.-метод. посіб. для аудиторного та самостійного вивчення дисципліни. МОН України. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань. Візаві. 2021. 115 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/16597/1/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%2C%20%D1%87%D0%B8%D1%80%D0%B2%D0%B0%20%D0%B3.%D0%BC..pdf>.

9. Ясинський В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. Каравела. 2014. 233 с. URL: <https://opac.kntu.kr.ua/bib/5975>.

Тема 2

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посіб. Чернівці. Технодрук. 2019. 264 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/pidpryiemnytstvo-ta-torhivlia/377-zs-varnalii-ta-in-biznes-planuvannia-pidpryiemnytskoi-diialnosti>.

biznes-planuvannia-pidpryiemnytskoi-diialnosti.

2. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. К. ЦУЛ 2019. 384 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%A0%D0%9E%D0%91%D0%9A%D0%98.pdf>.

3. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування. Навчальний посібник. Миколаїв 2023. ЧНУ ім. Петра Могили. 2023. 264с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9B.%20%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

4. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування. Навч.-метод. посіб. Херсон. «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД» 2017. 224 с. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/items/0454dc84-4ac0-4c79-93a2-8c25a0b5af79>.

5. Македон В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. ЦНЛ. 2018. 236 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%9F.pdf>.

6. Козловський В. О. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. Вінниця. вид-во ВНТУ. 2016. 190 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8314/%20%20%20%20%20-%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>.

7. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К. Знання. 2016. 423 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/726/view/729>.

8. Чирва О. Г., Чирва Г. М. Етика бізнесу. Навч.-метод. посіб. для аудиторного та самостійного вивчення дисципліни. МОН України. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань. Візаві. 2021. 115 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/16597/1/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%2C%20%D1%87%D0%B8%D1%80%D0%B2%D0%B0%20%D0%B3.%D0%BC..pdf>.

9. Ясинський В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. Каравела. 2014. 233 с. URL: <https://opac.kntu.kr.ua/bib/5975>.

Тема 3

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посіб. Чернівці. Технодрук. 2019. 264 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/pidpryiemnytstvo-ta-torhivlia/377-zs-varnalii-ta-in-biznes-planuvannia-pidpryiemnytskoi-diialnosti>.

2. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. К. ЦУЛ 2019. 384 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1->

%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%A0%D0%9E%D0%91%D0%9A%D0%98.pdf.

3. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування. Навчальний посібник. Миколаїв 2023. ЧНУ ім. Петра Могили. 2023. 264с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9B.%20%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

4. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування. Навч.-метод. посіб. Херсон. «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД» 2017. 224 с. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/items/0454dc84-4ac0-4c79-93a2-8c25a0b5af79>.

5. Македон В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. ЦНЛ. 2018. 236 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>

6. Козловський В. О. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. Вінниця. вид-во ВНТУ. 2016. 190 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8314/%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>.

7. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К. Знання. 2016. 423 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/726/view/729>.

8. Чирва О. Г., Чирва Г. М. Етика бізнесу. Навч.-метод. посіб. для аудиторного та самостійного вивчення дисципліни. МОН України. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань. Візаві. 2021. 115 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/16597/1/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%2C%20%D1%87%D0%B8%D1%80%D0%B2%D0%B0%20%D0%B3.%D0%BC..pdf>

9. Ясинський В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. Каравела. 2014. 233 с. URL: <https://opac.kntu.kr.ua/bib/5975>.

Тема 4

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посіб. Чернівці. Технодрук. 2019. 264 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/pidpryiemnytsstvo-ta-torhivlia/377-zs-varnalii-ta-in-biznes-planuvannia-pidpryiemnytskoi-diiialnosti>.

2. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. К. ЦУЛ 2019. 384 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%A0%D0%9E%D0%91%D0%9A%D0%98.pdf>

3. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування. Навчальний посібник. Миколаїв 2023. ЧНУ ім. Петра Могили. 2023. 264с. URL: [https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%](https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%20%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf)

%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf.

6. Козловський В. О. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. Вінниця. вид-во ВНТУ. 2016. 190 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8314/%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>.

7. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К. Знання. 2016. 423 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/726/view/729>.

8. Чирва О. Г., Чирва Г. М. Етика бізнесу. Навч.-метод. посіб. для аудиторного та самостійного вивчення дисципліни. МОН України. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань. Візаві. 2021. 115 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/16597/1/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%2C%20%D1%87%D0%B8%D1%80%D0%B2%D0%B0%20%D0%B3.%D0%BC..pdf>.

9. Ясинський В. В. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. Каравела. 2014. 233 с. URL: <https://opac.kntu.kr.ua/bib/5975>.

Тема 7

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посіб. Чернівці. Технодрук. 2019. 264 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/pidpryemnytstvo-ta-torhivlia/377-zs-varnalii-ta-in-biznes-planuvannia-pidpryemnytskoi-diialnosti>.

2. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. К. ЦУЛ 2019. 384 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%A0%D0%9E%D0%91%D0%9A%D0%98.pdf>.

3. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування. Навчальний посібник. Миколаїв 2023. ЧНУ ім. Петра Могили. 2023. 264с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9B.%20%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

4. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування. Навч.-метод. посіб. Херсон. «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД» 2017. 224 с. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/items/0454dc84-4ac0-4c79-93a2-8c25a0b5af79>.

5. Македон В. В. Бізнес-планування.. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. К. ЦНЛ. 2018. 236 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%91%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1-%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>.

6. Козловський В. О. Бізнес-планування. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп.. Вінниця. вид-во ВНТУ. 2016. 190 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8314/%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>.

7. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і

8. <http://www.adm.km.ua/> наукової бібліотеки
– Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
9. <http://eup.ru/> – Науково-освітній портал “Економіка і управління на підприємствах”

Обліковий обсяг програми – 3,25 ум. др. арк.